

Bemærkninger til forslaget

Jordbrugskommissionerne består i dag hver af 3 medlemmer, hvoraf formanden, der skal have juridisk kandidateksamen, udpeges af amtsrådet og de 2 resterende medlemmer udpeges efter indstilling af landbrugets organisationer (Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug). Den amtskommunale administration er sekretariat for jordbrugskommissionen. Sammensætningen af jordbrugskommissionerne betyder, at det er landmænd, der sidder og har ansvaret for, at landmænd overholder landbrugsloven. Man kan konstatere, at offentligheden ofte bibringes det indtryk, at systemet er præget af indspisethed og kammerateri.

Det er formålet med forslaget, at jordbrugskommissionerne bør varetage det brede samfunds interesser i forhold til strukturudvikling, fødevarerforsyning, arealanvendelse, erhvervsudvikling i landdistrikterne og ikke mindst miljøpåvirkninger fra fødevarerproduktionen.

Systemet er muligvis opstået med baggrund i, at man har ment, at der er tale om regulering af forhold, der udspiller sig inden for landbruget, hvor interesser landmænd imellem skal vægtes. I så fald er der tale om en misforståelse.

Landbrugsloven bør forstås som nogle krav, samfundet stiller til regulering af landbruget, herunder forhold som bopælspligt, størrelsen af landbrugsbedrifterne, og til hvilke formål landbrugsjord kan sælges. Jordbrugskommissionerne administrerer også landbrugslovens dispensationsmuligheder meget lempeligt. Der har været en lang række sager vedrørende manglende overholdelse af landbrugslovens grænser for størrelsen af de enkelte ejendomme og den samlede bedrift. En tillidsrepræsentant for en af landbrugets organisationer har endda været indblandet. Disse sager har givet det indtryk, at jordbrugskommissionerne måske ikke har interesse i at kontrollere, om landbrugsloven bliver overholdt.

Derfor bør landbrugsorganisationernes repræsentanter ikke have flertallet i jordbrugskommissionerne.

Der til kommer så spørgsmålet om fortrinsstilling til køb af jord, som måske mere skal vægte de enkelte landmænds interesser i forhold til hinanden, men også i dette tilfælde har samfundet interesse i, at jorden bliver fordelt til dem, der har størst behov. Man kunne endvidere ønske, at jordbrugskommissionerne i højere grad tog hensyn til økologiske landmænds relativt større behov for jord, fordi de ud over at overholde EU-reglernes krav til harmoni mellem jordareal og dyrehold også skal overholde det økologiske regelsæts strammere harmoniregler. Det problem bunder dog, i hvert fald delvis, i, at landbrugslovens regler om fortrinsstilling til køb af jord ikke tager hensyn til, at økologer har større behov for jord.

Fusionen mellem det konventionelle landbrugs to store hovedorganisationer, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, til Dansk Landbrug kalder i sig selv på, at man tager repræsentationen i jordbrugskommissionerne op til revision.

Forslagsstillerne foreslår, at sammensætningen af jordbrugskommissionerne ændres således, at der er et flertal af personer, der kan forventes at varetage brede, demokratiske samfundsinteresser, og således, at landbruget stadig skal være repræsenteret. Det kan ske ved, at amtsrådene udpeger to ud af tre repræsentanter, hvoraf den ene eventuelt kan være indstillet af Danmarks Naturfredningsforening, samt at amtsrådene vælger et tredje medlem blandt indstillinger fra Dansk Landbrug, Økologisk Landsforening og eventuelt en selvstændig lokal landbrugsorganisation.

Som konsekvens heraf skal også landbrugslovens bestemmelse om »vetoret« ændres, således at det er flertallet, der bestemmer. Det bør ikke være muligt, at varetagelse af en særinteresse kan blokere for, at samfundsinteresser varetages.

Forslagsstillerne finder, at lovændringen bør give amtsrådet lov til at sætte antallet af medlemmer i jordbrugskommissionerne op fra 3 til 5 medlemmer. Så ville der også være plads til, at både Dansk Landbrug og Økologisk Landsforening kan være repræsenteret, uden at landbruget har flertal.